ONS
VOETBAL
IS VAN
IEDEREEN
SAMEN ZETTEN WE RACISME EN
DISCRIMINATIE BUITENSPEL

VOORWOORD

Miljoenen Nederlanders beleven wekelijks veel plezier aan voetbal: met het bord op schoot, langs de lijn of op het veld. Voetbal verbindt de samenleving. We beleven het samen. Van de pupillen tot het seniorenelftal, en van recreant tot profvoetballer. Talent en passie voor voetbal kennen geen huidskleur, leeftijd of achtergrond. Het voetbalveld is de plek waar Ahmad, Frenkie en Vivianne elkaar ontmoeten.

Helaas is dat niet het volledige beeld. Op 17 november 2019 werd pijnlijk duidelijk dat discriminatie nog steeds het spelplezier voor velen bederft. De racistische uitingen aan het adres van Excelsior-speler Mendes Moreira, tijdens de wedstrijd van FC Den Bosch en Excelsior, hebben ons met de neus op de feiten gedrukt. Zo kan het niet langer: racisme bestaat en mensen schromen niet om het te uiten. Wij willen deze groep mensen geen plek geven in de verbindende wereld die het voetbal biedt.

We waren allemaal geschokt én verdrietig door de gebeurtenissen op 17 november. Tegelijkertijd geeft het hoop dat zoveel mensen uiting gaven aan hun afschuw. Een verschrikkelijk incident biedt ons een nieuwe kans om de handen ineen te slaan. Om samen duidelijk te maken: racisme en discriminatie accepteren we niet. Niet op straat, niet op het werk, niet op school en niet op het voetbalveld. Ons voetbal is voor iedereen. We zijn er klaar mee!

Het voetbal, zowel het betaald voetbal als het amateurvoetbal op het veld en in de zaal, biedt een prachtig speelveld. Een podium dat door iedereen gezien wordt. Daar kunnen we, met een enorm bereik, de norm uitdragen dat racisme niet thuishoort in Nederland. Dat doen we samen: de KNVB, de Rijksoverheid, gemeenten, de Eredivisie en Keuken Kampioen Divisie, het amateurvoetbal, spelers, supporters, clubbestuurders en media. En dat begint bij u en bij ons. We kunnen racisme en andere vormen van discriminatie niet zo maar uitbannen. Wel kunnen we duidelijk maken dat we discriminatie niet accepteren. We gaan aan de slag om discriminatie te voorkomen, beter op te sporen en te bestraffen. Samen kunnen we racisme en discriminatie buitenspel zetten.

INLEIDING

Racisme in het voetbal is helaas niet nieuw. Wekelijks komen er bij de KNVB een aantal meldingen binnen van incidenten waarbij sprake is van racisme of andere vormen van discriminatie.

De afgelopen jaren is al veel gedaan om dit tegen te gaan. Door mensen te stimuleren om incidenten te melden, door daders op te sporen en te straffen met schorsingen, boetes en stadionverboden. Met programma's zoals het Nationaal Actieprogramma tegen discriminatie. En door vele goede projecten van diverse maatschappelijke organisaties.

Ondanks deze inspanningen, komt racisme nog steeds voor, bewust en onbewust. Niet alleen in het voetbal, maar in de hele maatschappij is het een hardnekkig probleem. Mensen bewust maken van hun vooroordelen en van het effect van racisme vraagt permanente aandacht. Daarnaast leert de praktijk dat het lastig is om daders op te sporen en de bewijsvoering rond te krijgen. Toch is onze ambitie om racisme en discriminatie uit het voetbal te weren en de mooie kanten van voetbal de boventoon te laten voeren. Dat is ook wat de KNVB en het kabinet op 28 november 2019 met elkaar hebben uitgesproken tijdens het gesprek hierover in Zeist. Voor discriminatie is geen plek in het voetbal, dat vindt iedere echte voetballiefhebber. Vanuit die breed gedeelde ambitie hebben we destijds de eerste ideeën van onze aanpak benoemd, die uitgewerkt zijn in dit plan.

De komende jaren trekken we samen op. We bouwen voort op de bestaande kennis en ervaring. We intensiveren onze inspanningen en breiden het aantal maatregelen uit, om racisme en daarmee ook andere vormen van discriminatie in het voetbal, uit te bannen. We maken de komende drie jaar voor onze aanpak ruim 14 miljoen vrij.

Onze aanpak werkt langs drie lijnen; (1) voorkomen (2) signaleren en (3) sanctioneren. We willen een brede positieve beweging op gang brengen. Want we willen dat de kleine groep die het verpest voor de rest, aangesproken wordt door de grote groep die klaar is met racisme.

SAMEN AAN DE SLAG

DENKTANK

NETWERK

ANTI-RACISME TEAM

PROGRAMMAMANAGER

Om racisme en andere vormen van discriminatie buitenspel te zetten hebben we iedereen nodig. Alleen samen kunnen we duidelijk maken dat er in Nederland, en dus ook op en rond de voetbalvelden, geen plek is voor discriminatie. Overheid en KNVB hebben daarin een voortrekkersrol gepakt. Het is nu nodig om de aanpak van dit maatschappelijke probleem handen en voeten te geven binnen de clubs. Gelukkig weten wij ons gesteund en omringd door heel veel mensen in en rond het voetbal, die net als wij klaar zijn met discriminatie. Met dit plan willen wij al deze mensen verbinden. We willen een dialoog starten met en tussen voetballers, trainers, bestuurders, supporters, scheidsrechters, vrijwilligers en belangengroeperingen om samen de strijd aan te gaan tegen discriminatie. Dit doen we onder meer met een:

<u>DENKTANK AANPAK DISCRIMINATIE</u>
In het voorjaar 2020 start een denktank, waar mensen uit het openbaar bestuur en de voetbalwereld zitting in nemen. Zij gaan de overheid, de KNVB, clubs, burgemeesters en andere partijen advies geven en helpen bij de implementatie van de maatregelen. Bovenal kunnen de leden van de Denktank met hun stem én bereik de norm uitdragen en benadrukken.

NETWERK VAN MAATSCHAPPELIJKE BELANGENGROEPEN: ‘VOETBAL VOOR IEDEREEN’

Het is een gezamenlijk belang om voetbal leuk en plezierig voor iedereen te houden. Daarom gaan we samen optrekken met maatschappelijke groepen die naast positieve ervaringen in het voetbal ook negatieve ervaringen hebben, zoals uitsluiting, discriminatie of kansenongelijkheid. De KNVB gaat ieder jaar vier netwerkbijeenkomsten organiseren met de diverse belangengroeperingen waaronder; het supporterscollectief, de Stichting Maccabi Nederland, de Stichting Suriprofs, het Centrum Informatie en Documentatie Israël (CIDI), de Anne Frank Stichting, het Samenwerkingsverband Marokkaanse Nederlanders (SMN), het Inspraak Orgaan Turken (IOT) en de John Blankenstein Foundation. Deze bijeenkomsten zijn bedoeld om ervaringen uit te wisselen, kennis te delen en samen op te trekken in de strijd tegen discriminatie.

ANTIRACISME-DISCRIMINATIE TEAM

De KNVB zet in samenspraak met de Eredivisie, Keuken Kampioen Divisie, de Spelersvakbonden (VVCS en Proprof) en de Trainers Vakbond (CBV), een antiracisme team op. Alle clubs uit de topcompetities (zaal, veld, vrouwen en mannen) krijgen de vraag om één speler zitting te laten nemen in het antiracisme team. Dit team gaat meedenken over oplossingen om racisme in het voetbal tegen te gaan. Ook krijgen deze spelers een rol om over dit onderwerp in gesprek te gaan met andere spelers, trainers en bestuurders van amateurverenigingen.

PROGRAMMAMANAGER DISCRIMINATIE

Om de verbindingen tussen alle partijen, clubs en mensen in goede banen te leiden, stelt de KNVB een programmamanager discriminatie aan. Deze programmamanager volgt alle ontwikkelingen in de aanpak tegen discriminatie op en rond de voetbalvelden. Bovendien brengt de programmamanager goede voorbeelden in beeld van een succesvolle aanpak door clubs, trainers of scheidsrechters. Andere partijen, sportbonden of clubs kunnen hier hun voordeel mee doen. Iedereen die goede ideeën heeft, kan dit kenbaar maken via discriminatiebuitenspel@knvb.nl, zodat we daadwerkelijk alle krachten kunnen bundelen.

VOORKOMEN
SIGNALEREN
SANCTIONEREN

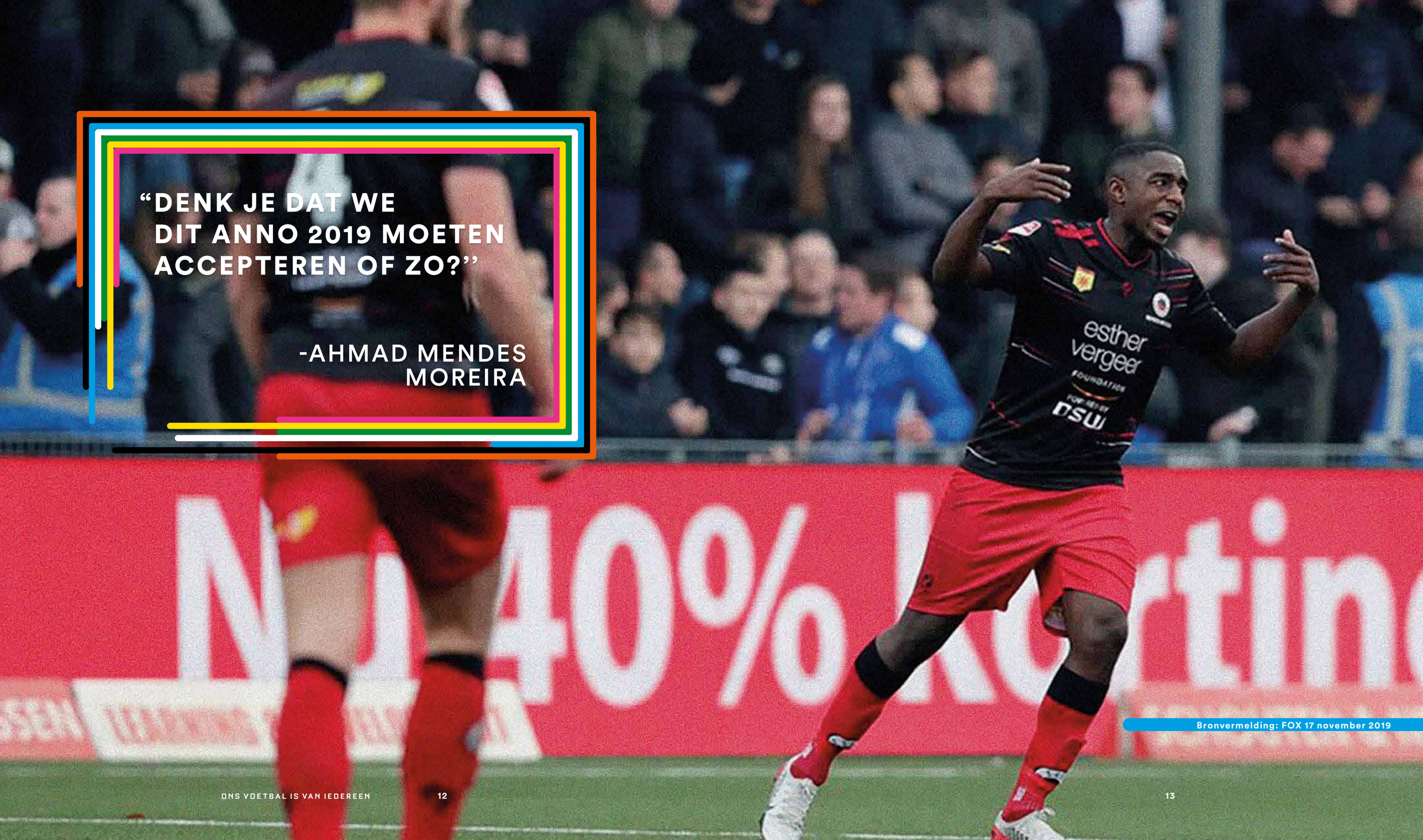

Bronvermelding: FOX 17 november 2019

VOORKOMEN

1. CAMPAGNE
2. TRAININGSPROGRAMMA CLUBS
3. SCHOLING OFFICIALS
4. FAIR PLAY TRAJECTEN

De meeste mensen in onze samenleving zijn er niet op uit om anderen doelbewust te kwetsen. Soms worden discriminerende of racistische uitlatingen uit onwetendheid gedaan. Hier kan voorlichting, dialoog en bewustwording soms al genoeg zijn om het gedrag positief te veranderen. Er is echter ook een kleine groep die zich wel doelbewust schuldig maakt aan discriminerende en racistische uitlatingen. Die groep moet hard worden aangepakt. Dat lukt alleen als de grote groep Nederlanders die discriminatie verafschuwt, zich ook blijft uitspreken. Als ze weten wanneer er sprake is van discriminatie en wat ze daar tegen kunnen doen. Daarom gaan we spelers, bestuurders, trainers, supporters en scheidsrechters helpen om discriminatie te voorkomen, te signaleren en hoe dit aan te pakken als het zich toch voordoet. Dit doen we op vier manieren.

VOORKOMEN

CAMPAGNE “ONS VOETBAL IS VAN IEDEREEN”
Er komt een campagne met de titel “Ons voetbal is van iedereen”. Deze campagne wordt uitgevoerd door de KNVB, amateurverenigingen, de Eredivisie en Keuken Kampioen Divisie, met ondersteuning van de Rijksoverheid. Diverse bekende (oud)spelers, trainers, scheidsrechters en coryfeeën hebben hun hulp aangeboden om een rol te spelen in deze campagne. Als onderdeel van de campagne zetten we een netwerk op van maatschappelijke belangengroepen die met dit onderwerp binnen het voetbal bezig zijn. Samen met hen gaan we op diverse manieren de norm uitdragen: discriminatie hoort niet thuis in het voetbal en bannen we samen uit. De campagne gaat voor de zomer van 2020 van start.

SCHOLING VOOR OFFICIALS & MEDEWERKERS TUCHTZAKEN
Voor scheidsrechters is het lastig om discriminatie op te merken en te rapporteren. Dit terwijl hun verklaring van discriminatie op het veld van belang kan zijn om een tuchtzaak rond te kunnen krijgen. Daarom start er in de zomer een scholing voor scheidsrechters om discriminatie te herkennen en hoe daarmee om te gaan. De KNVB gaat deze scholing vormgeven en gaat daarvoor onder andere in gesprek met het Openbaar Ministerie. Ook de medewerkers die werken op de afdeling scheidsrechterzaken en op de afdeling tuchtzaken nemen deel aan de scholing. Bij hen is het doel dat zij zaken die aangedragen worden, goed kunnen afwikkelen. 5000 scheidsrechters en 65 medewerkers zullen voor de start van seizoen 2020-2021 en daarna continu worden geschoold.

TRAININGSPROGRAMMA VOOR CLUBS
We starten een programma waar 600 amateurclubs (veld en zaal) en 34 betaald voetbalclubs de komende drie jaar aan deelnemen. In mei 2020 zullen de eerste clubs aan de slag gaan. Het programma focust op clubs en hun bestuurders, trainers en officials. Het is erop gericht om te werken aan bewustwording en om clubs te ondersteunen in het stellen van de norm en het handhaven van grenzen. Het programma kent diverse modules en wordt aangeboden in de vorm die aansluit bij de behoefte van de club. De KNVB coördineert en begeleidt dit programma, de Rijksoverheid maakt het financieel mogelijk. Doel is dat we een gedragsverandering zien op en rond het voetbalveld. We streven ernaar dat alle betrokkenen zich inzetten om iedereen zich welkom te laten voelen op de club. De goede clubs en positief gedrag zetten we in de spotlight als voorbeeld voor anderen.

FAIR PLAY TRAJECTEN BIJ CLUBS EN OP SCHOLEN
De overheid gaat extra investeren in Fair Play-trajecten. De Fair Play-workshop (game en groepsgesprek) is ontwikkeld door de Anne Frank Stichting en wordt als scholingsactiviteit ingezet. Dit traject is erop gericht om jongeren bewust te maken van verschillende vormen van discriminatie. Met dat inzicht kunnen jongeren zelf een actieve rol spelen in het tegengaan ervan. Via voetbalclubs en scholen worden de jongeren bereikt.
De Anne Frank Stichting gaat de komende maanden alle betaald voetbalclubs benaderen voor deelname aan dit project. Indien er voldoende clubs bereid zijn om mee te doen, worden er jaarlijks ongeveer 40 clubs/scholen en 1000 jongeren bereikt. De start is in juni 2020.

“BIJ MIJ PERSOONLIJK KWAM HET HEEL HARD AAN. IK HAD NIET VERWACHT DAT DIT ZOU GEBEUREN IN NEDERLAND. IK BEN EIGENLIJK HEEL ERG GESCHOKT.”

-GEORGINIO WIJNALDUM

Bronvermelding: NOS.nl 18 november 2019

II

SIGNALEREN

1. VEILIGHEID VOETBALCOMPLEXEN
2. MELDINGSAPP
3. UITBREIDEN RAPPORTAGETOOL SCHEIDSRECHTERS
4. CHALLENGE SLIMME TECHNOLOGIE

Dankzij het kordate optreden van scheidsrechter Laurens Gerrets kwamen de racistische leuzen op 17 november duidelijk in beeld. Te vaak is onduidelijk wat er zich heeft afgespeeld op de tribune en wie zich hieraan schuldig heeft gemaakt. We hebben meldingen, signalen en persoonsgegevens nodig om op te kunnen treden tegen diegenen die de norm overschrijden. Daarom maken we het spelers, clubs en supporters makkelijker om melding te maken van discriminerende uitlatingen. Ook maken we het vergaren van bewijs eenvoudiger, waardoor daders sneller kunnen worden gestraft. De KNVB en de overheid vinden het daarbij belangrijk om zorgvuldig om te gaan met de gegevens en beelden van spelers en supporters. We gaan in gesprek met de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) om tot een goede AVG handreiking voor clubs te komen die technologie willen gebruiken om racisme op en rond de velden aan te pakken.

SIGNALEREN

SUBSIDIEREGELING SPORTACCOMMODATIES

VWS breidt haar subsidieregeling ‘Bouw en Onderhoud Sportaccommodaties” (BOSA) vanaf het nieuwe voetbalseizoen uit met de rubriek veiligheidsbevorderende maatregelen. Dit betekent dat amateurclubs die investeringen doen om de veiligheid op en rond hun sportcomplex te vergroten, 30% van hun investeringsbedrag terugkrijgen. Denk daarbij aan investeringen in camerabewaking of andere ingrepen in de fysieke omgeving die de veiligheidsbeleving vergroten. Deze investeringen helpen om incidenten te voorkomen en in beeld te brengen. Via deze regeling is jaarlijks € 87 miljoen beschikbaar. De KNVB zal zijn clubs over deze mogelijkheid informeren.

SLIMME TECHNOLOGIE BESCHIKBAAR MAKEN

We gaan gebruik maken van slimme technologie om discriminerende uitingen beter te kunnen registreren. We willen clubs faciliteren om goed te kunnen vastleggen wie zich schuldig maakt aan discriminatie, zodat identificatie van de persoon en vervolging mogelijk is. Op dit moment zijn er nog geen optimale systemen voor voetbalstadions beschikbaar. Daarom dagen we, als eerste stap, bedrijven uit om met een passende en innovatieve oplossing te komen voor dit vraagstuk. Deze oproep aan het bedrijfsleven gaat in de zomer van 2020 uit. Het beste voorstel ontvangt een geldbedrag dat gebruikt moet worden om de technologie uit te testen in een voetbalstadion (stap 2). Dit met als doel om de technologie daarna in meerdere stadions te kunnen gaan gebruiken. De Rijksoverheid en de KNVB ondersteunen vervolgens de clubs (stap 3) om de technologie in hun stadion toe te passen.

MELDINGSAPP

In Engeland bestaat sinds zes jaar een app om discriminatie in het voetbal te melden. De app heeft eraan bijgedragen dat mensen die zich schuldig maken aan discriminatie, beter kunnen worden opgespoord. Zo’n app introduceren we in het nieuwe voetbalseizoen ook in Nederland. De app heeft het doel om het melden makkelijker te maken, data te verzamelen, de aanspreekcultuur op de tribune te vergroten en om in de stadions direct op te kunnen treden tegen discriminerende uitingen. Daarbij sluiten we aan op de bestaande app ‘meld discriminatie nu’, die volledig geschikt (functioneel en in uitstraling) wordt gemaakt voor het voetbal. In de app kan zowel anoniem als persoonlijk melding worden gemaakt van alle vormen van discriminatie. Dit kan via het invullen van een vragenformulier, het achterlaten van een ingesproken bericht of het uploaden van een foto.

Meldingen in de app over incidenten in het betaald voetbal komen binnen bij de veiligheidscoördinator van de club. Meldingen op de amateurvelden worden behandeld door de Anti Discriminatie Voorziening (ADV). Alle meldingen worden geregistreerd en doorgezet aan de KNVB. De bond neemt dan contact op met de melder/vereniging om te bepalen tot welke aanpak wordt overgegaan. Het gebruik van de app onder supporters zal via de KNVB, Eredivisie en Keuken Kampioen Divisie en de clubs worden gepromoot.

UITBREIDEN VAN DE RAPPORTAGETOOL VOOR SCHEIDSRECHTERS

De KNVB past zijn rapportagetool aan, voor het melden van beledigingen, zodat scheidsrechters in alle gevallen bewust moeten nadenken of er sprake is van discriminatie. Deze aanpassing helpt scheidsrechters om discriminatie te herkennen en hierover op juiste wijze te rapporteren. Deze aanpassingen zijn in maart 2020 klaar. Om spreekkoren in het betaald voetbal direct aan te pakken heeft de KNVB regels opgesteld. Bij discriminerende spreekkoren wordt direct omgeroepen om hiermee te stoppen en bij herhaling zal de wedstrijd worden stilgelegd. De scheidsrechter kan de wedstrijd tijdelijk maar ook definitief stil leggen. Deze procedure is vastgelegd in het handboek competitiezaken.

“RACISME EN DISCRIMINATIE ZIJN HET STOMSTE EN HET DOMSTE WAT JE IN EEN LAND KUNT DOEN; DIT LOSSEN WE ALLEEN OP ALS WE MET 17 MILJOEN MENSEN ZEGGEN DAT WE DIT NIET ACCEPTEREN.”

-PREMIER MARK RUTTE

Bronvermelding: AD.nl 19 november 2019

III

SANCTIONEREN

1. INVOEREN INTEGRAAL PERSOONSGERICHTE AAN-PAK
2. KENNIS OVER STRAFMOGELIJKHEDEN VERGROTEN
3. STRAFEIS OPENBAAR MINISTERIE
4. (DIGITALE) MELDPLICHT
5. VERSTERKEN TUCHTRECHT
6. INSTELLEN SPECIAAL AANKLAGER
7. AANPASSEN HANDBOEK COMPETITIEZAKEN & RICHTLIJN STADIONVERBOD
8. SPREEKKORENPROJECT

Daders van racistisch gedrag moeten aangepakt worden. Dat geldt ook voor discriminatie in het voetbal. Degenen die zich schuldig maken aan discriminatie gaan we daarom aanpakken. Dat zal op alle juridisch mogelijke manieren gebeuren. We zetten in op straffen die leiden tot een gedachten- en gedragsverandering (zoals mediation) en op het versterken van het tuchtrecht. Het strafrecht kan daarnaast ingezet worden als een ultimum remedium. Het OM en de politie geven op basis van de bestaande ‘aanwijzing bestrijding voetbalvandalisme en voetbalgerelateerd geweld’ en ‘aanwijzing discriminatie’ aandacht aan het opsporen en vervolgen van discriminerende uitingen in het stadion.

SANCTIONEREN

PERSOONSGERICHTE AANPAK
Eind 2020 willen we dat in alle 31 gemeenten met een betaald voetbal organisatie een functionerende persoonsgerichte aanpak (PGA) wordt toegepast. Binnen deze aanpak stemmen de club, politie en Openbaar Ministerie onder regie van de gemeente af welke mogelijkheden er zijn om daders aan te pakken bij ordeverstoringen in het voetbal, waaronder discriminatie. Per orderverstoorder wordt bekeken welke interventie(s) hardnekkig gedrag van ordeverstoringen doorbreekt. Om gemeenten bij deze aanpak te ondersteunen investeert de Rijksoverheid in een PGA-team onder leiding van (bestuurlijke) trekkers Henk Jan Meijer en Jan Willem van Dop. Dit team gaat gemeenten helpen bij de persoonsgerichte aanpak wanneer dat nog niet optimaal loopt of nog moet worden opgestart. Ook kunnen zij desgevraagd op lokaal niveau ondersteunen direct na incidenten.

KENNIS OVER STRAFFEN EN MAATREGELEN VERGROTEN
Personen die zich schuldig maken aan discriminatie in het voetbal kunnen op verschillende manieren worden gestraft. Zowel de club, de KNVB als het Openbaar Ministerie kunnen straffen opleggen. De burgemeester kan maatregelen nemen ter bescherming van de openbare orde en ter voorkoming van nieuwe orde verstorende incidenten. Bij elke overtreding is het belangrijk om af te wegen welke straf of maatregel het meeste effect zal hebben. Om de meest effectieve straf op te kunnen leggen is het allereerst nodig om de kennis te vergroten over de mogelijke straffen die door de verschillende partijen kunnen worden opgelegd. Dat doen we door in het eerste half jaar van 2020 minimaal twee bijeenkomsten te organiseren voor alle professionals die werkzaam zijn bij voetbalclubs, gemeenten, politie en Openbaar Ministerie. Daarbij komen alle sanctiemogelijkheden aan bod die bij discriminatie kunnen worden toegepast. De eerste bijeenkomst staat gepland op 3 maart.

STRAFEIS OPENBAAR MINISTERIE (OM)
Als een slachtoffer wordt beledigd met een discriminerend karakter, wordt de strafeis met maximaal 100% verhoogd. De officier weegt daarbij ook de overige omstandigheden van het delict en de verdachte mee. Het OM rapporteert jaarlijks over specifieke gevallen van discriminatie die dat jaar bij het OM zijn binnengekomen en afgehandeld. Het OM besteedt in de komende rapportage aandacht aan discriminatie in het voetbal om meer inzicht te verkrijgen in dit probleem.

(DIGITALE) MELDPLICHT
De burgemeester kan een meldplicht opleggen aan mensen die de openbare orde hebben verstoord, om te voorkomen dat dit nog eens gebeurt. De ordeverstoorder dient zich op dit moment op een door de burgemeester voorgeschreven wijze te melden. Deze fysieke meldplicht stuit in de praktijk regelmatig op praktische bezwaren. Bovendien wordt deze vorm van meldplicht in veel gevallen als disproportioneel beschouwd. Een digitale meldplicht zou beter werkbaar zijn en is wettelijk al mogelijk. In de praktijk wordt hier echter geen gebruik van gemaakt. Er is nog geen geschikte digitale faciliteit die voldoet aan alle juridische en technologische eisen. Gezien de snelle technologische ontwikkelingen is de tijd nu rijp, om in overleg met alle betrokkenen, een digitale meldfaciliteit te ontwikkelen. Door het ontwikkelen van deze faciliteit zullen praktische en juridische bezwaren tegen het opleggen van een meldplicht kunnen worden weggenomen. De verwachting is dat burgemeesters hierdoor de meldplicht vaker zullen opleggen. De ontwikkeling van de digitale faciliteit wordt per direct gestart in samenwerking met gemeenten, politie, OM en de KNVB. Daarbij houden we de mogelijkheid open om handreikingen vanuit de evaluatie van de Voetbalwet door het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC) te kunnen doorvoeren. Deze evaluatie start in de zomer van 2020. Doel is om de digitale faciliteit in seizoen 2020-2021 in gebruik te nemen.

SANCTIONEREN

VERSTERKEN TUCHTRECHT

De KNVB versterkt het tuchtrecht zodat meldingen en signalen vanuit het betaald en amateurvoetbal vanaf seizoen 2020-2021 beter opvolging binnen het tuchtrecht krijgen. Allereerst maakt de KNVB in zijn tuchtrecht expliciet melding van het verbod op discriminerende en racistische uitingen. Discriminatie vormt daarbij binnen de categorie 'beledigen' de zwaarste gradatie. Tevens maakt de KNVB zijn tuchtrecht duidelijk welke straffen daarbij opgelegd kunnen worden en verhoogt hij de strafmaat. Clubs die zich onvoldoende hebben ingespannen om discriminatie te bestrijden kunnen bijvoorbeeld te maken krijgen met puntenaftrek, boetes of (deels) spelen zonder publiek. Spelers kunnen te maken krijgen met langere schorsingen (wedstrijden én trainingen) of uitsluiting van wedstrijden. De tuchtrechter van de KNVB bepaalt welke straf wordt opgelegd. Ook versterken we het Instituut Sport Rechtspraak (ISR) zodat zij voldoende capaciteit heeft om sportbreed zaken op te pakken.

SPECIALE AANKLAGER DISCRIMINATIE

De KNVB benoemt per mei 2020 twee speciale aanklagers discriminatie, één voor het amateurvoetbal en één voor het betaald voetbal. Ook stelt de KNVB binnen de tuchtcommissie en de commissie van beroep een speciale Kamer discriminatie in. Hiermee komt de behandeling van discriminatiezaken voor zowel het betaald als amateurvoetbal in handen van specialisten te liggen. De speciaal aanklager beoordeelt binnengekomen signalen en meldingen, doet vooronderzoek en bereidt de tuchtzaken over discriminatie voor. Tevens ziet de speciaal aanklager toe op de uitvoering van straffen en maatregelen wegens discriminatie.

AANPASSEN HANDBOEK COMPETITIEZAKEN & RICHTLIJN TERMIJN STADIONVERBOD

De KNVB past zijn Handboek Competitiezaken Betaald Voetbal per seizoen 2020/2021 aan op twee vlakken. Allereerst zal de KNVB in zijn Richtlijn termijn stadionverbod seizoen 2020/2021, de straf voor 'belediging groep c.q. verspreiding discriminatoire uitlatingen' verhogen van 5 naar 10 jaar. Daarnaast gaat gelden dat in geval van discriminatie (en andere strafbare feiten) door de club altijd aangifte moet worden gedaan. Dit vergemakkelijkt de vervolging en kan de gezamenlijke aanpak van civiel-, bestuurs- en strafrecht versterken. Tot slot zal de KNVB van BVO's verlangen dat zij melding maken bij de KNVB van overtredingen waarvoor een stadionverbod van 5 jaar of langer kan worden opgelegd. De KNVB kan vervolgens een landelijk stadionverbod opleggen. Dit zorgt voor een eenduidige manier van straffen en versterkt de mogelijkheden van een gezamenlijke aanpak op lokaal niveau.

SPREEKKORENPROJECT

Supporters die zich schuldig hebben gemaakt aan kwetsende leuzen, kunnen op aangeven van de club deelnemen aan het Spreekkoren project. Ook kan de KNVB aan leden die zich schuldig maken aan discriminatie, voorstellen om een alternatief traject (spreekkoren project) te volgen in ruil voor strafvermindering. Het project zet in op bewustwording van het kwetsende effect van spreekkoren en richt zich op supporters die zich schuldig hebben gemaakt aan racisme. Het huidige Spreekkorenproject, nu bedoeld om antisemitische spreekkoren tegen te gaan, wordt verbreed naar het tegengaan van racistische uitingen. Doel van het project is een gedachten- en gedragsverandering. De Anne Frank Stichting wil deze nieuwe aanpak in samenwerking met 3 betaald voetbalclubs in 2020 ontwikkelen en testen. De overheid stelt geld beschikbaar om dit programma te verbreden en vanaf 2021 aan te bieden aan meer betaald voetbal organisaties en amateurverenigingen.

“HET IS EEN MAATSCHAPPELIJK PROBLEEM, WAAR DE POLITIEK OOK IN MOET MEEWERKEN EN WAARVOOR DE OPLOSSING SNEL MOET KOMEN, WANT IK BEN BANG DAT HET ANDERS OVER TWEE JAAR WEER GEBEURT.”

-HEDWIGES MADURO

Bronvermelding: AD.nl 22 november 2019

Bronvermelding: AD.nl 18 november 2019

RESULTAAT

In lijn met wat de sport kenmerkt, willen we resultaten boeken. We willen het niet laten bij mooie woorden en goede voornemens, maar discriminatie op en rond het voetbalveld echt terugdringen. Daarom houden we bij of onze aanpak werkt. Om daarvan te leren en als het nodig is onze aanpak bij te stellen of uit te breiden. Bovendien willen we van onze aanpak in het voetbal lessen trekken hoe we discriminatie op straat, op het werk, op scholen en in andere takken van sport mogelijk effectiever kunnen bestrijden.

MONITORING

Gekoppeld aan onze aanpak, ontwikkelen we een monitoringplan. We volgen hoeveel mensen en partijen we bereiken en wat het effect daarvan is. We meten hoeveel clubs deelnemen aan het trainingsprogramma, hoeveel scheidsrechters worden geschoold en hoeveel meldingen er binnen komen in de meldingsapp. We volgen welke aanpassingen er worden gedaan op de voetbalcomplexen en in hoeveel gemeenten er wordt gewerkt met de persoonsgerichte aanpak. Met deze cijfers krijgen we inzicht in ons bereik en in hoeverre onze handreikingen aan spelers, clubs, officials, gemeenten en supporters worden benut. Maar natuurlijk gaan we ook meten wat het effect hiervan is en of het aantal incidenten op en rond de velden daadwerkelijk terugloopt. De monitor zal aan het begin van elk kalenderjaar worden uitgebracht.

RESULTAAT

EVALUATIE
Het oplossen van een diepgeworteld maatschappelijke probleem als racisme en discriminatie vraagt om een lange adem. Daarom zullen we – naast de tussentijdse evaluaties - na drie jaar (eind 2022) evalueren waar we staan. Dat is ook het moment om te besluiten op welke wijze we verder gaan met onze aanpak en samenwerking.

GOVERNANCE
Naast een lange adem, is samenwerking tussen de KNVB en de overheid van groot belang om discriminatie op de velden terug te dringen. Datzelfde geldt voor de samenwerking tussen het Rijk en de gemeenten, en voor de samenwerking met maatschappelijke organisaties die zich bezig houden met het terugdringen van discriminatie. Om als één team te blijven opereren, richten we een projectteam en een stuurgroep in, waarin in elk geval de KNVB en de ministeries van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, Justitie en Veiligheid, Binnenlandse Zaken en Sociale Zaken en Werkgelegenheid zitting hebben. Het projectteam komt eens per kwartaal bijeen. Zij heeft als taken om de in dit plan gepresenteerde maatregelen in samenhang uitvoering te geven en de verbinding te maken met andere partijen die willen bijdragen. De stuurgroep, die minimaal tweemaal per jaar samenkomt, bewaakt de voortgang van het programma en bevordert de onderlinge samenwerking.

Zo gaan we samen op weg om het voetbalveld een fijne en prettige omgeving te laten blijven en worden voor iedereen.

“HET IS WANSTALTIG WAT HIER GEBEURT. AFGRIJSELIJK. JE HOOPT DAT HET AAN ONS VOORBIJ GAAT, MAAR DAT IS DUS NIET ZO.”

-ERIC GUDDE,
DIRECTEUR BETAALD VOETBAL

Bronvermelding: AD.nl 17 november 2019

SLOTWOORD

Met de concrete maatregelen uit dit plan gaan we intensiever dan ooit te voren samen aan de slag om racisme en daarmee ook andere vormen van discriminatie op en rond de voetbalvelden aan te pakken.

Dit plan is dan ook geen sluitstuk van de discussie die oplaaide na de gebeurtenissen op 17 november jongstleden. Het is een hernieuwde start om het hardnekkige maatschappelijke probleem van racisme en discriminatie in het voetbal samen aan te pakken. En dat ‘samen’ gaat verder dan de KNVB en de overheid alleen. Het gaat ook verder dan de maatregelen die we hier presenteren. We willen een beweging op gang brengen, samen een front vormen tegen discriminatie en racisme.

Clubs en hun bestuurders, supportersverenigingen, gemeenten, politie maar bovenal miljoenen Nederlanders - u en wij – we hebben hierin allemaal een verantwoordelijkheid. Door niet weg te kijken bij discriminerende leuzen of andere discriminerende uitingen, maar mensen hierop aan te spreken. En door wangedrag te melden. Samen kunnen we de norm stellen en het bewustzijn hierover vergroten. Samen kunnen we duidelijk maken dat we discriminatie niet tolereren in Nederland en dus ook niet op en rond het voetbalveld.

De aftrap van onze aanpak op 8 februari 2020 staat symbool voor onze werkwijze. Laten we er met elkaar voor zorgen dat de pupillen van nu samen blijven optrekken, met plezier in het spel, zonder discriminatie en racisme.

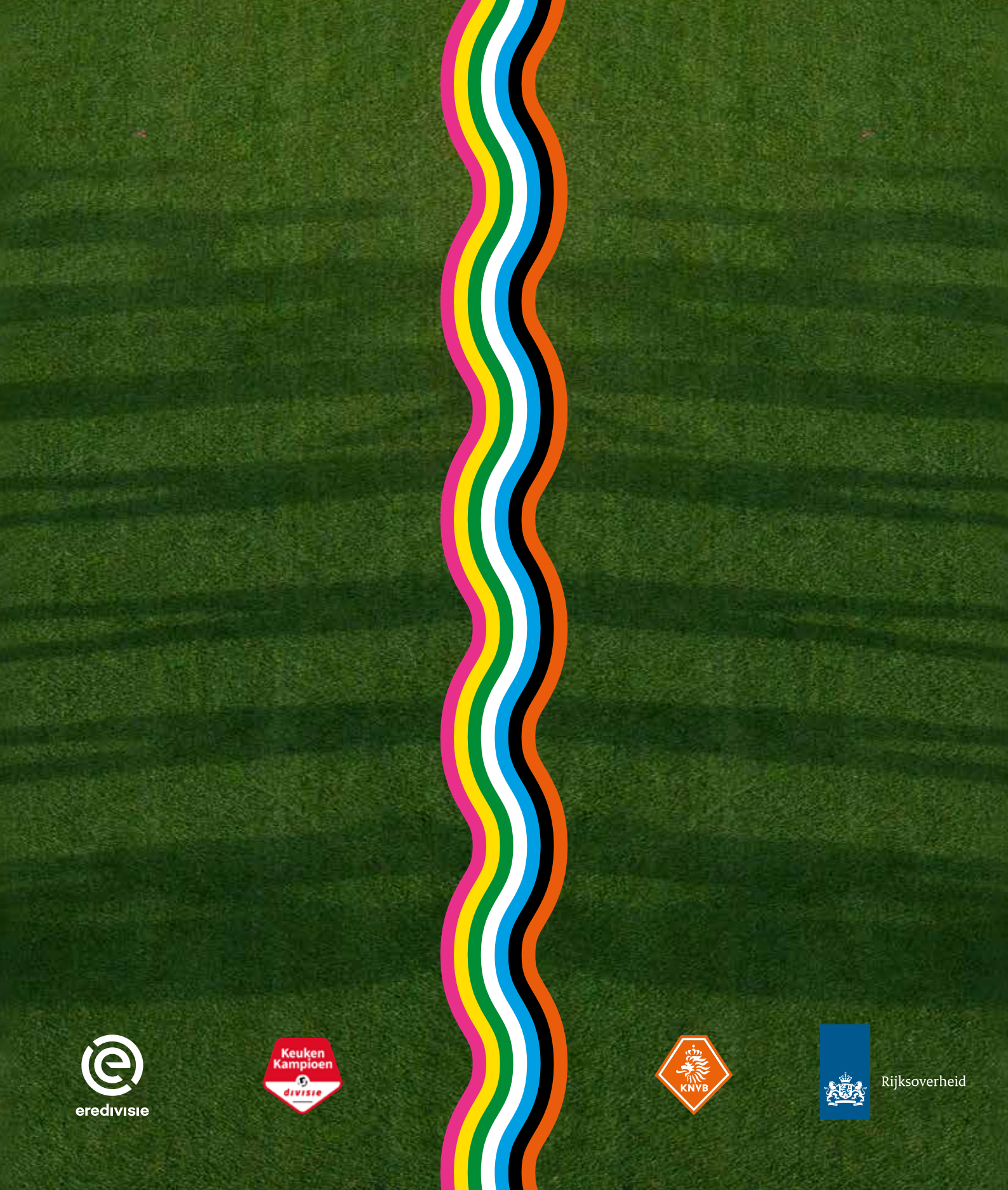
eredivisie
Keuken Kampioen divisie
KNVB
Rijksoverheid